

GUNNERSKE *Tomte*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING.
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN.

NR 3-4 1998

Tomtefar med häst och åka har återigen kommit från de djupa skogarna till ungdomsgården på Larstomta julen 1997 för att dela ut julgodis till alla ungdomar som va där på julmarknaden.

Christoffer & Natalie Engström har här fått varsin påse med julgodis.

Text & Foto: Rolf Nordling

INNEHÅLL:

Historien kring ett foto, berättelse om P. Jonsson från Russerud, berättelser från förr, dikter, korsord mm.

Te å börje mä

Regnsommaren är slut, nu är det kulen höst som gäller. Men hösten är ingen dålig tid, bara litet besvärlig med lövrakning och annat.

Hösten har också höjdpunkter som älgjakt m.m. Hösten är också en förberedelsens tid med tid att fundera, planera och diskutera och förbereda allt det som vi vill göra till våren.

När det gäller vårt eget Gunnarskog är det också hög tid att fundera och diskutera om framtiden. Skall vi låta vår bygd växa igen och avfolkas så att vi inte har varken affär, skolor, eller ska vi göra som på de flesta andra håll, dvs söka få till en utveckling med sjudande liv och framtidstro. Kom ihåg att valet gör vi själva, ingen annan gör det åt oss och ingen annan än vi själva kan ändra utvecklingen.

Jag är ofta ute på olika håll i landet och ser hur bygdeutvecklingen går starkt framåt på många ställen.

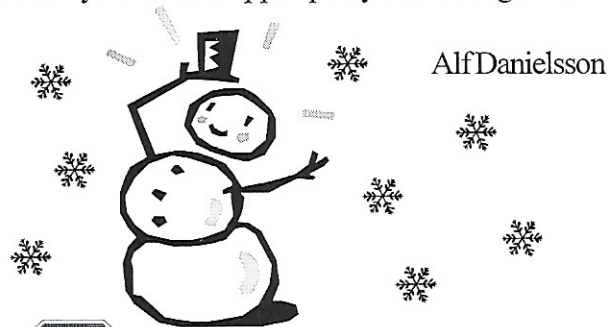
Senast var jag i Dalarna och i den socken jag besökte fanns många små företag, tom prästen var företagare, förutom att han uppehöll sitt herdeupdrag.

Inom bygdelaget är vi givetvis besvikna över att den planerade konferensen måste ställas in på grund av för få anmälningar. Vad som var fel vet jag inte men att den varit ett bra forum att diskutera framtiden, att få inspiration, att samla goda krafter och lufta ideér – det är jag helt övertygad om.

Men vi kommer igen, kanske kan ett annat tidsupplägg vara bättre, kanske skall aktiviteterna spridas ut över flera helger. Vi har tid att fundera.

Men den närmaste tiden får vi ägna åt julförberedelser och fundera över hur vi bäst kan fira julen.

Till sist vill jag önska våra läsare en God Jul och ett Gott Nytt År och hoppas på nya friska tag 1999.

Nästa manusstopp
är den 10 januari

Günnerske Nytt

Nummer 3-4, årgång 5, 1998

Redaktör och ansvarig utgivare:

Alf Danielsson
Gunnarskogs bygdelag
Tel: 0570/322 91
Pg. 59 69 29 - 0

Redaktionskommitté:

Rolf Johnson
Lars-Inge Lilja
Fredrik Mattson
Per-Anders Olsson
Torsten Nilsson

Material till tidningen skrivs till största delen av redaktionsmedlemmar samt Gunnarskogsborna.

**Insändare, artiklar m.m.
mottages med största tacksamhet.**

Utkommer med 4 nr / år.

Upplaga 1 500 exemplar.

Utdelas gratis till alla hushåll i Gunnarskog, samt vid turistbyråer, affärer m.m. i Arvika, Eda och Sunne.

Boende utanför Gunnarskog kan prenumerera på tidningen genom att sätta in 80 kr på postgirokonto 59 69 29 - 0

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

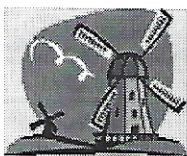
**För annonsering kontakta Rolf Johnson
Tel: 0570/199 79**

Framställt av:

Synnöve Hector, Stina Holt
Kerstin Eriksson, Linda Nikula

Kvarnresan

För ca 60 år sedan låg en kvarn som var vatten-driven ca 100 meter norr om den senare byggda eldrivna kvarnen i Rexed. Dit färdades

hästfororna vida ifrån med så kallade märde, så kallades säden som skulle malas. Två gånger fick jag, efter mycket tjat, medfölja på en sådan expedition. Den första gången minns jag bäst, som jag har skrivit ned.

Redan dagen före låg en spänning i luften. Pappa hade under dagen lastat märdelasstet som innehöll en del av den nya skörden. Rågen som var det viktigaste, var merparten av märdelasstet. Höstvetet var en mindre del, några säckar foderhavre som skulle krossas till havremjöl, för att kokas tillsammans med småpotatis till grisen, men det förnämsta var en säck med extra fin utvald havre som skulle bli skrädmjöl. Till detta ändamål skulle också en säck med torr ved medtagas att användas till torkningen av havren.

Tiden för avfärden var omkring kl fem på morgonen i becksvalt mörker. En stallykta hade tänts och den första biten av vägen gick mamma med lyktan före hästen, men när vi kom fram till den större vägen vände hon med lyktan och hästen klarade bra att gå utan ljus.

Halvsovande vaknade jag vid den upplysta kvarnen i Rexed. Där var redan två hästar och vagnar före, kl var då omkring sju, och kvarnhjulen med alla remmar hade redan rullat igång. Den som hade anlänt någon minut före oss erbjöd oss att få mala före honom när vi hade färdats så lång väg. Därmed sattes regeln ”först till kvarn” ur funktion den gången. Efter en väntan på ungefär två timmar, som tidvis tillbringades i kvarnkammaren sedan hästen bundits och utfordrats med åksäckens innehåll och ”mär-det” var avlastat.

In i kvarnkammaren kom då en udda figur som kallades för tvåöresPer. Han gick runt och tiggde två öre av alla. De som inte hade två öre måste växla eftersom han inte godtog några andra valörer.

Han bodde på Larstomta eller ”fattiggård” som den då kallades. Han hade någon form av talfel, men alla visste vad han ville. Valutan skulle han ha att köpa snus för. En snusask kostade 18 öre så det erfordrades 9 st tvåöringar att förvärva detta livselexir. Dock höjdes priset snart till 22 öre och en del av gubbarna övervägde allvarligt att lägga av snusandet.

Äntligen blev det vår tur att få knyta upp mullbanden på våra säckar. Skrädestorken hade redan hettats upp med hjälp av den vedsäck vi medfört, och den finaste havren tömdes i den heta stora grytan, med en väldig vinge, som långsamt gick runt och rörde i den. Med jämna mellanrum gick både mjölnaren och pappa och stack handen ner i den guldkimrande havren, och jag stack också ner handen, och lät den varma havren strila mellan fingrarna. Mjölnaren visste precis när det var dags att öppna kranen, med en stor järntratt.

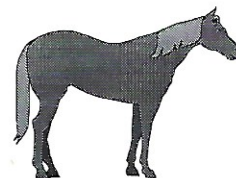
I bottenvåningen började så mjölet damma ner i den vita linnesäcken med monogram. Två sådana medfördes, en för vetemjöl och en för skrädmjöl. Både mjölnaren och pappa tog varsin nypa mjöl i handen och smakade.

Vid middagstiden var allt färdigt. Mjölnaren fått sin betalning, vagnen lastad, nestet uppätet, och hemfärden kunde börja. Jag sov nog största delen av vägen hem.

Höstdagen var kort, det hade redan börjat skymma ordentligt när hästen var avselad och mjölet tömt i respektive bingar.

Dagens upplevelser skulle sedan berättas för den övriga familjen, och den kvällen behövde jag inte vänta länge på John Blund.

Herbert Sundbäck,

Vi kan skor.

Storgatan 25 Arvika Tel 0570-157 90.

Spelmanslaget och danslagets resa till Irland

Onsdagen den 22:a juli kl. 17.40 satt Gunnarskogs spelmannslag och danslag i ett flygplan på Arlanda på väg till Irland, ”Den gröna ön”. Vi var sammanlagt ca 40 personer som såg fram emot en fullspäckad vecka med framträdande och sight-seeing.

Första dygnet tillbringade vi i Dublin där vi fick en guidad tur på torsdagen. Sedan bar det av mot Arthurstown Wexford County. Där fanns resans egentliga mål. Vi skulle delta i en folkmusikfestival som kallas ”Phil Murphy Weekend”. Vår kontaktperson, John Murphy hade blivit eld och lågor några månader tidigare när Sven Olsson hade ringt och frågat om vi fick delta.

Invigningen av festivalen hölls på torsdag kväll så vi fick bråttom att installera oss på vandrarhemmet och förbereda oss inför framträdandet. Festivalområdet bestod av tre pubar och en stor samlingslokal. Trots att det var ett så litet samhälle så var det ganska mycket folk. Invigningen i den stora samlingslokalen filmades av Irländsk tv. Jublet stegrades när danslaget sällade sig till spelmannslaget och framförde några danser.

Mest populär var oxdansen. En dans som föreställer ett slagsmål mellan två män om en kvinna. Barnen var mest intresserade av Ante Anderssons ståbas.

- ”Oh, look at that big guitar!”

På söndagen fortsatte resan mot Jameson's Whiskey fabrik där vissa utvalda fick jämföra irländs, skotsk och amerikansk whiskey..Sedan åkte vi runt under tre dagar och njöt av den härliga naturen . Vår resa gick via Cork, Killarney och Tralee till Galway och slutligen tillbaka till Dublin.

Under vår resa genom den irländska landsbygden fick vi se mycket av dess omtalade gröna kullar och lum-miga skogar. Kor och får

betade i stora hagar omgärdade av mossiga stenmurar.

Ruiner av gamla byggnader stod orörda lite här och var och det var som att kliva in i en saga. Det enda som saknades var en grön drake och en bortrövad prinsessa.

Det irländska folket levde också upp till sitt goda rykte. De fick oss att känna oss välkomna med sitt glada och gästvänliga sätt. Så fort man kom in på en pub med fiolen på ryggen så jublade folk och ville att man skulle spela för dem. Detta gällde även städer där det inte pågick en folkmusikfestival. Den relationen får man aldrig på en svensk pub. Irlän-

darna är mycket intresserade av sin egen och andras kultur. Där har vi svenskar mycket att lära.

Onsdagen den 29:e juli var det slut på det roliga. Trötta och slitna, men mycket nöjda med resan, steg vi ombord på planet som skulle ta oss hem till Sverige igen.

Ett stort tack till alla som jobbat för att möjliggöra denna resa!

Vi har alla djupa intryck av resan fått och lärt känna varandra bättre under tiden som gått.

Kanske har även vi sått våra frön som kan gro och växa på Den Gröna Ön.

Mia Gustafsson

- Service med garanti -

Lars-Erik Persson

Hantverksgatan 7 C, 671 31
Arvika
(inne på gården vid Bristol Hotel)

Telefon: 0570-71 14 70

Mobil: 010-650 29 44

Ta ut svängarna i livet!

Bilen på bilden är extrautrustad

Finns med 4 motoralternativ. Alla utrustade med airbag, sidokrockskydd och bältessträckare. Låg bränsleförbrukning, från 0.62 l/100 km blandad körning. Gäller Peugeot 206 1.1 liter. Miljöklass 3. 3 års vagnskadegaranti. 2 års nybils-garanti med Peugeot vägassistans.

206
PEUGEOT
www.peugeot.se

PEUGEOT
SILVENS
Bil & Maskin AB
ARVIKA 0570-162 20

Tjarshalla – ett ungdomsminne

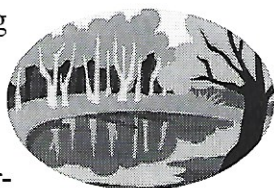

Det var väl för så där fyrtiofem år sedan – eller rentav halvseket. Per cykel reste jag den långa vägen från Sanvika i Skillingmark till Tjarshalla och Tranvika i Gröttvål, Gunnarskog – ”den långa vägen” om

jag som sig bör tager mina kroppskrafter i betraktande. Jag kommer att tänka på detta när jag läser artikeln om vallhunden som bet ihjäl tre vargar i Tranviken – en skakande berättelse ur livet.

Det var ingen hemma på Tjarshalla så det var bara att fortsätta till Tranvika och där var det folk nog – August och Stina, gammelfolket, och så de många barnen, av vilka nu många gått över tidens gräns. Över denna gräns har givetvis även August och Stina gått, ett människopar i alla trogna livets värv. Snälla, goda, August var en stor fiskare.

Tidigt om mornarna när jag nyss gnuggat sömnen ur ögonvrån kom August från den närbelägna Nordsjön – eller ibland från en annan närbelägen sjö – medförande en stor

myckenhet stora fiskar (braxen?). Jag vet aldrig han kom tomhänt från sjön – han var till den grad fiskare att jag har svårt att tänka mig August som något annat. Men det var under en vecka jag lärde känna honom, varför jag just icke har några minnen från hans i många hårda tag på Tjarshalla, i Tranvika och de milsvida skogarna.

Men vad gjorde jag själv under de dagar husfolket fick det stora nöjet att husbärgera mig? Ja, ibland rodde jag ut på sjön men icke frestade jag fiske-lyckan en enda gång, det fick August göra och som sagt med den äran. Men jag spelade grammofon! Så mycket hade nog aldrig spelats grammofon under

en vecka på Tjarshalla! Om husfolket gladdes åt min underhållning är ännu en outredd fråga men mindre säkert. ”Husbondens röst” riktigt tjöt genom den stora tratten och ”Livet i finnskogarna” levererades nog ett femtiotal gånger under veckan. Stackars husfolk - de saknade öronproppar också! Men vad skulle man göra – radio och TV hade ingen hört talas om och den stortrattiga var för mig vägen

till sagans land...

Men jag undrar ändå om icke August någon gång halvhögt sade till Stina: ”Vad i all världen skall vi göra – kanske få iväg honom till finnskogarna?”.

En gång var jag med ungdomarna till dans i Folkets hus (där jag visserligen icke var ute för någon förälskelse, men där ett kvinnfolk var ute efter mig - undrar var den människan finnes nu, ovan eller under jord?) Men jag har ett annat minne från den kvällen: ett rejält slagsmål därinne i lokalen. Flickorna radade upp sig efter väggarna och skrek allt vad tygen höll – tills ett stort lugn lägrade sig över ”Livet i finnskogarna”.

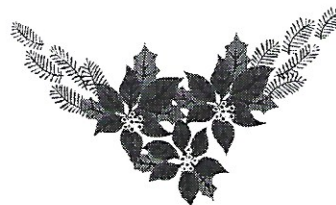
K. JOHAN PÅTFELDT

En av många tyska turister kom till Grönvalla. En av dem fick se en självlastarvagn på vägen.

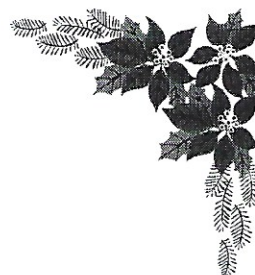
När så bonden kom en stund senare dristade sig tysken till att peka på vagnen och fråga:

- Was ist das?
- Det är bakom väggen, nyckeln hänger på en spik, sa bonden.

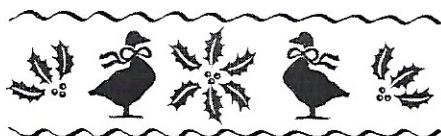
RESULTAT AV GIK- TIPSET

		ANTAL RÄTT	ANTAL MÅL
1.	KICKI ANDREASSON SÄLBODA	16	
2.	GUNNEL HEDLING TIMMERÅSEN	15	92
3.	JAN-ERIK JOHANSSON STOMMEN	15	97
4.	SOFIA NORDLING STOMMEN	15	68
5.	RONALD JOHANSSON SÄLBODA	14	

GJORDA MÅL TOTALT

A-LAG	54
DAM-LAG	<u>31</u>
	85

Limerick

*En abbot ifrån Portobello
sökte upp en novis i hans cell
o högst värdigt han sa:*

- Jag är abbot

- Haha! Är du Abbott då är jag Costello

MODE I CENTRUM

**4[®]
YOU**
clothing company

Kostym 1 495:-

Eliassons
VID
TORGET

MELKA • TENSON • FJÄLLRAVEN • RAPPSON

4-YOU • BOYS of EUROPE • LEVIS • ROSS RIVER

REDAX EKONOMI

Elisabeth Axelsson
Legitimerad redovisningskonsult

Redovisning - Deklarationer - Rådgivning

Adress: Strandvägen, Arvika (Tobaken)
Tel: 0570-842 40, 352 70 Fax: 802 91
E-post: elisabeth.axelsson@swipnet.se

*Salong
Papiljotten*

utför all hårvård till humana priser
i lugn och avslappad miljö

Gör även hembesök

Välkommen att ringa Anna-Maria på Knöppelåsen G-skog
Tel. 0570-341 84 el. 070-671 74 30

JULKRYSS

1		2	3	4	5	6	7	8	9		10
		11									
12	13		14							15	
16		17		18					19		
20			21		22			23			
24				25			26				
27							28				
29					30	31		32			
33				34			35		36		
37			38					39		40	
		41							42		
43											

Korsordskonstruktör:
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösningen
sändes till:

Rolf Jonsson, rekt.exp.

Järvenskolan
670 35 Gunnarskog.

Märk kuvertet **"Korsordet"**

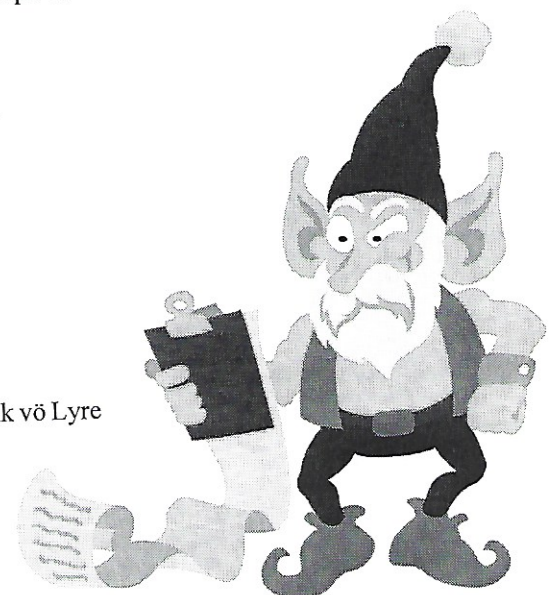
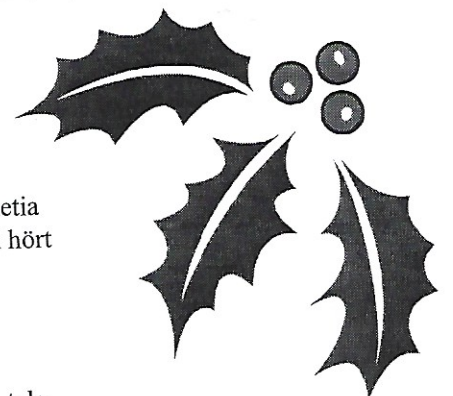
Den först öppnade rätta
lösningen belönas med en
penninglott.

Vågrätt

1. Emils hyss i Gûnnerske
11. Han gör målen på Gunnevi
12. Legering för husbehov
14. Sort av återskall
15. Anhålla om
16. Hjulcentrum
18. Flicka
19. Ny är sådan
20. Lärjunge
22. Ritade och skrev
23. Argsint
24. Han var väl nyss?
26. Kan en gäre om då ä vranqt!
27. Prästskrud
28. Bevingad varelse
29. Kan bäras med jämnmod
30. Kort grannland
32. Ind.oxe
33. Tidsålder
34. Kan man inte leva av bara!
36. Måste beslut
37. Milligram
38. Skall lien under slåttern
40. Brevslut
41. Ypperliga
43. Segrarens lön

Lodrätt

1. Görs o hörs på Gunnevi
2. Räknar avisor
3. Jämtlandslag
4. Försöker boven. Gärs i skördetia
5. Någon utländsk sådan har vi hört
6. Gjorde vi potatis i våras
7. "Praktisera"
8. Kort om tagning
9. Pers motsats
10. Körde Kalle på Tomta på 40-tale
13. Plats för Kommers
15. Företas för rening
17. "Stövelstad"
19. Detta bar änkan förr
21. Älg, hare, räv mm
23. Kvinna
25. 1/4 hönsläte
26. BB
30. Drickbart
31. Inhandlar
34. Föds
35. Fostra
38. En tößen gjorde spik vö Lyre
39. Anhalt
41. Där kom vi med
42. Ull var en sådan

Biskopsvisitation

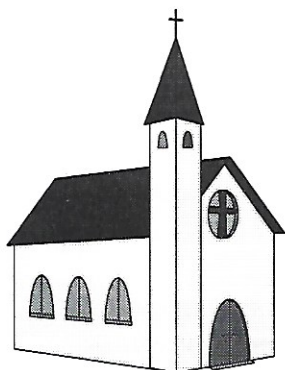
Det har varit biskopsvisitation i Gunnarskogs och Bogens församlingar. Den började med förvisitation den 9 oktober då personal från stiftskansliet hade samtal med personal och förtroendevalda. Bl a var diakonifrågorna uppe till diskussion.

Den 27 oktober kom så biskopen Bengt Wadensjö med sekreterare. Visitationen inleddes i Bogens kyrka med andakt av biskopen och meditation inför ikonerna. Sedan blev det kaffe i sockenstugan varvid Lars Risberg, kyrkvaktmästare i Bogen, uppvaktades av prosten Thorgny Larsson Lantz med anledning av hans 50-årsdag som råkade sammanfalla med biskopsvisitationen.

Efter kaffet ledde biskopen samtal med Bogenborna. Lunch intogs tillsammans med kyrkorådet i Bogen på Tvällens värdshus. Biskopen och Lars Risberg åkte hästskjuts från sockenstugan i Bogen till Tvällen. Kl 14 var det så dags för de förtroendevalda i Gunnarskogs församling och personalen att samtala med biskopen om kyrkans framtid i Gunnarskog. Visitationen fortsatte därefter med biskopens samtal med ovannämnda samt ett antal inbjudna personer från Arvika kommun, föreningslivet i Gunnarskog, näringslivet mm.

Samtalet utgick från biskopens bok "Att återfinna Gud". Visitationen avslutades med mässa i Taizéton i kyrkan.

Gunnar Lidberg

SVENSK IDAG

Det finns så många olika människor i Grönvalla. Det är inte många som har samma åsikt – det framgår av senaste SIFO-mätningen. En del älskar uteliv. Ja en del har levat ett så kraftigt uteliv att de måste sitta inne.

Svensken i Grönvalla har det medelbra. Utom då han kommer ut i trafiken och får slåss med norrman. Då river han och sliter i växellådan. Men vad hjälper det när parkeringsplatsen är för smal och bostadskön är för lång.

Hålda Skåpmatare
I flingornas tid

MÖSSOR TILL SALU !

Har ni sett den nya Gunnarskog's IK mössan . Om inte, köp den! Köp den och gynna skidsektionen i Gunnarskog. För pengarna ska vi försöka att äntligen få i ordning elljusbanan i Gunnarskog. Under januari -99 kommer Gullspång Kraft att byta ut 17 stolpar och 9 armaturer och lågt hängande strömkablar. Det här kommer att kosta en hel del , men vi får bidrag på 70% av kostnaden av kommunen .

Vi ska även försöka att bredda elljusbanan så att vi kan lära barnen att " Skeita" som bara blir mer och mer populärt. Vi hoppas på mycket snö så barnen kan komma igång med träning och tävlingar i spåret. Väl mött i elljusbanan som vi hoppas att alla utnyttjar när den kommer i ordning

Skidsektionen
Gm Gunnel Hedling

ADOLFSSONS AudioVideo-service
Tala med Sune

SERVICE & REPARATIONER AV

- TV och Video
- Hemelektronik
- Bilstereo
- Parabolantennläggningar
- Antennmontering

☎ 0570-321 09, Mobiltn-010-693 61 53 Gårdsås Gunnarskog

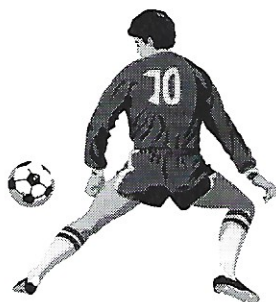
P-15

Samarbetet mellan Gunnarskogs IK och Bortans IK för pojkar 14-15 år har gått mycket bra det här året. Vi startade säsongen i början av april med träningar på grusplanen vid Gunnevi. Pojkarna spelade träningsmatcher med P-16. Vårsäsongen gick skapligt bra. Vi låg mitt i serien vid sommaruppehållet. Hösten gick ännu bättre. Två mycket starka bortamatcher mot Kil, vinst 2-1, Töcksfors vinst 1-0, gjorde att vi klättrade i tabellen. Det blev sen bara en förlustmatch under hösten. (Grums)

Pojkarna gjorde en mycket bra säsong och slutade på andra plats i serien.

Ett stort tack till alla killar, ni har kämpat bra! Hoppas det går lika bra nästa år.

Väl mött. Stefan Nyberg

Gik F-85

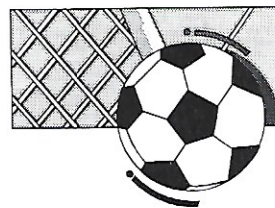
Det var första året vi spelat 11:a manna fotboll. Spelat ca 20 matcher från Sifhälla i syd till Mallbacken i norr. Vi har även deltagit i Arvika Cup. Laget består av flickor födda 84-87.

Flickorna har varit väldigt träningsvilliga. Det har varit mellan 18-20 st på varje träning.

Ett stort tack till alla föräldrar och andra som ställt upp med körningar, stått i kiosk och medverkat som publik. Utan er skulle detta inte fungera!

Hoppas vi ses i januari igen.

Gun, Gunnel, Rolle

P 16 (82)

Laget spelade i år sista säsongen inom ungdomsfotbollen. Pojkarna blir juniorer och får fortsätta i större sammanhang. 16-åringarna räckte inte till fullt lag, utan komplettering ur vårt duktiga P 15-lag fick tillgripas.

Endast fem lag i vår serie, varför vi spelade tre matcher mot varje lag. Träningsmatcherna för serien höjde förväntningarna och gav hopp om en positiv fotbollssäsong.

Seriesegern gick till Fiskevik, som var klart bäst, medan Karlstads BK, Rottneros IK och GIK/BIK var jämnstarka. Värmlandsbro SK blev klar femma. Att KBK blev tvåa, RIK trea och vi fyra var mer resultatet av tillfälligheter.

Vårsäsongens höjdpunkt var när vi vann mot Karlstads BK borta med 2-0. En härlig kämpamatch av grabbarna. Även upphämtningen av 0-2 till 2-2 mot Rottneros hemma kändes bra.

Höstsäsongens höjdpunkt var återigen en upphämtning mot Rottneros på hemmaplan. Underläge 1-3 i början av andra halvlek vändes till seger 4-3.

Matcherna mot Värmlandsbro blev tre klara segrar, där sista matchen var den bästa.

Pojkarna har visat stora framsteg och det finns verkligen talanger i laget inför GIK's och BIK's fotbollsframtid.

Jag vill tacka spelarna och föräldrar som kört till matcherna för denna fotbollssäsong.

Kjell Strandberg

ORIENTMATTOR • WILTON • RÖLLAKAN
PLAST & GÅNGMATTOR från 98,-/löpm.

Öppet
Vard 12-18
Lörd 11-14

FREDRIKSSONS
MATTOR Fiskevik
Tel. 0570-300 43, 300 47

É slängresa

Ett farväl till en av Sveriges
vackraste trafiksvaga bandelar
utanför riksnätet...

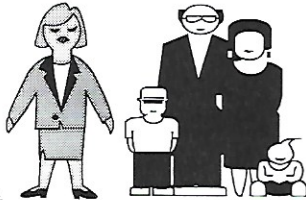

En höstdag jag åkte
det nedläggningshotade
halvt om halvt skrotade
Dal Västra Värmlands slingrande spår.

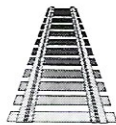
Skarvarnas dunkande
höstfärger prunkande
kvällssolen sjunkande –
vackra vyer glimra förbi i färgsymfoni
en långbent älgdjur vid banstängslet står

Fem trafikanter
två av dem ”tanter”
(förmodligen släkt)
gestikulerade ivrigt
konverserade livligt
och halvnorskt käckt
på Nordmarksdialekt:
dä bäste som kunde ske va att bana ”feck vare ifré”
ja käre välsignade de!

Men sträckan var utkörd
och rälsen slutkörd
av brist på underhåll
och rälsbussen slängde
och vagnen krängde
och tanterna blängde
åt förarns håll men ä” han befängde?

Se’n kom repliken
vass såsom spiken (fick mig på gott humör)
Jä tror han har toge ut hälja i förskött han som kör!

Tyvänn gick han miste om denna komiken
men hade nog tagit lätt på kritiken
vår rälsbusschaufför

Men idag är det slut på gemyt och på skämt
nu är det beslutat, nu är det bestämt
nu skall rälsbussen bort å dämmä jämt!

Ty lägger man ner en sådan bana
så torde man kunna i förväg ana
att humorn försvinner i samma slag
i sanning en skammens och sorgens dag!

Farväl du trafiksvaga, fagra idyll
vi faller en tår på din murkna syll
och lägger en ros på ditt slitna spår
det här får vi ångra i hundra år!

Trafikant

**AC MONTERINGS
SERVICE**

REPARATIONER
&
INSTALLATIONER

- * Vatten
- * Värme
- * Sanitet

Anders Cajdert Gunnarskog

Tel /fax: 0570/32261 010/2815487

Limerickar

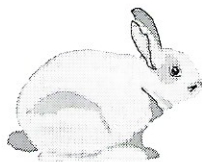
*En ilsken ragata i Skara
för sin man var en förstaklassmara
så humöret hans brast
och han röt: Ta din kvast
så kan du på den till Blåkulla fara.*

”Marianne i Börtan”

FRÅN MARKERNA.

Bidrag om jakt, fiske, naturvård, skytte, hundar, jägarprofiler, utbildning i hithörande frågor, hajkar, vandringsleder, viltvård, tävlingar osv. Skriv och berätta, bifoga gärna en bild.

Harjakt

Nu när harjaksäsongen är i antågande, skall jag försöka att återberätta en händelse för två år sedan. December kom och bjöd på några sköna jakt dagar. Enda felet med senhösten är att dagarna blir för korta, har man som vana att vakna tidigt är det problematiskt att få morgontimmarna att rulla undan i väntan på dagsljus.

Vi, John i Sunne och jag är ute i god tid. Vi parkerar bilarna vid vägen till "Spisstugkolbotten". Vi är intresserade av att om det finns någon hare uppe i Ängshöjden. Om han nu finns där vi tänkt oss är vi intresserade av att få en "dans" med honom.

Vi är på bettet även min hund Pan en norrländsk hamiltonstövare. Han gnisslar och vill i iväg, han gör en uppmjukningsrunda skulle man säga på idrottspråk. I själva verket torde det vara fråga om ett utslag av livsglädje, han har inte varit lös i skogen på två veckor.

Pan försvinner upp över höjden, han kommer tillbaka efter cirka tio minuter, får en klapp och några vänliga ord från mej. Försvinner direkt i motsatt riktning.

Haren sitter förmodligen nere i myren säger John, och tittar åt det håll Pan försvann.

Minuterna går, John tittar ofta på klockan och verkar vänta på ett uppdrag. John och jag skiljs åt, han fortsätter efter vägen jag går upp på höjden.

Min stillsamma ensamhet uppe på berget, bryts av att Pan tar upp. Skallet ekar ut över nejden, vad finns bättre än att lyssna till ett präktigt stövarsfall en tidig jaktmorgon. Jag springer så gott jag kan till ett sk pass uppe på Ängshöjden, men försent, när jag kommer fram har haren redan passerat,

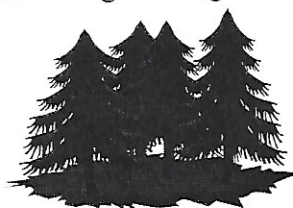
Pan driver förbi mej och på hans blick kan man nästan utläsa, vart var du för två minuter sedan? Efter min något bisarra situation står jag kvar och lyssnar. Men drevet drar i väg längre och längre österut mot ett ställe som heter Alma. Efter några minuter kommer John till mej och frågar, såg du haren? Jag säger som det är, för sent ute. Jag föreslår att vi tar en kopp kaffe, under tiden kan vi lyssna efter drevet. Sagt och gjort under tiden hör vi att drevet närmar sig mer och mer. John hoppar upp och nästan viskar, jag sticker till "Kattlåga" där brukar hararna passera.

John lägger i väg ner över ungsbogen, men jag tänker på en sak som min farfar alltid sa, "stå still du kan aldrig springa ikapp en hare".

Denna dag fick ingen av oss varken John eller jag rätt. Drevet vände tillbaka österut mot "Hitamakshöjden". Efter cirka två timmar hör jag hunden driva svagt på väg emot oss, men så blev det tyst. Vi går ner från höjden där brukar hararna passera. John lägger i väg ner över ungsbogen, men jag tänker på en sak som min farfar alltid sa, stå still du kan aldrig springa ikapp en hare. Denna dag fick ingen av oss varken John eller jag rätt. Drevet vände tillbaka österut mot "Hitamakshöjden". Efter cirka två timmar hör jag hunden driva svagt på väg emot oss, men så blev det tyst. Vi går ner från höjden och ut på vägen, där finner vi Pan letande efter en försvunnen hare.

Bytet blev inget kött i grytan, men en verklig fin naturupplevelse, som vi jägare kan uppleva under en höstmorgon i skogen.

Med jägarhälsning
Rolf Johnsson, Årbotten

Älgjakten i Gunnarskog 1998

Här följer en sammanställning av älgjakten i Gunnarskog efter den första veckan. Då jag ringde runt v 44 så hade inte alla jaktlag jagat färdigt. Så därför stämmer inte siffrorna nu när Gûnnerske Nytt kommit ut. Men förhoppningsvis har det inte skett alltför stora förändringar.

Är det någon som saknar något jaktlag som inte är med här, hör gärna av er så de blir med nästa år.

Fredrik Mattsson

Bogens älgskötselområde

	Tjur	Ko	Kalv
Bogens jvkl	0	4	1
Kyrkskogen	5	1	5
Guttke Fritid	5	1	2
Stora Skog	Ej startat		
Summa	10	6	8

Norra Gunnarskogs älgskötselområde

	Tjur	Ko	Kalv
Axland	5	2	5
Här sköt Alex Hellberg från Tvällen en 12 taggare.			
Tenhöjden	4	6	8
Fredros	3	1	2
Brattfalla	2	3	3
Bortan Norra	3	5	7
Här sköt Rolf Löstrand från Bortan en 11 taggare.			
Bortan Södra	4	4	7
Här sköt Torsten Nilsson från Bortan en udda 16 taggare.			
Furuhöjden	2	3	5
Här sköt Per-Arne Tjärnestic från Bortan en 9 taggare.			
Mjögshöjden	Ej startat		
Stora skog	Ej startat		
Summa	23	24	37

Mellersta Gunnarskogs älgskötselområde

	Tjur	Ko	Kalv
Allstakan	1	1	7
Här sköt Kicki Lindset sin första älg en grann tjur med ett enda välriktat skott.			
Tvärud	0	1	3
Silvergruvan	7	7	5
Här sköt Anders Norrby från Tobol en udda 14 taggare.			
Järperud	7	2	10
Myre	5	4	5
Summa	20	15	30

	Tjur	Ko	Kalv
Gårdsås jvo	6	6	4
Här sköts en 8 taggare av Bernt Berken från Tyskland.			

Stommens jvo	4	3	4

Årbottens jvo	2	2	2
Här sköts en 13 taggare av två stycken nämligen Stefan Jonsson och Anders Jansson båda från Årbotten			

Backsjöbotten jvo	1	1	0
Byn jvo	2	0	1
Bossebyn älgj	0	4	4
Tollersrud jkl	2	3	0
Sätters jvkl	1	3	1
Summa	18	22	16

	Tjur	Ko	Kalv
Bogens älgskötselomr.	10	6	8
N Gunnarskogs älgskötselomr.	23	24	37
M Gunnarskogs älgskötselomr.	20	15	30
Övriga jaktområden	18	22	16
Totalsumma	71	67	91

Antal älgar som skjutits i Gunnarskog hittills i år är 229 stycken.

Varför bröt vi upp asfalten på Järvenskolans SKOLGÅRD?

Jo, därför att en levande utemiljö ger barnen :

- bättre koncentrationsförmåga som ger ökad inlärningsförmåga
- mer varierad lek
- bättre motorik och koordination
- möjlighet att lättare lösa konflikter
- mer utevistelse som leder till bättre hälsa
- möjligheter att ha lektioner ute i friska luften
- miljömedvetenhet – det man bygger upp tillsammans är man rädd om

(Utdrag ur forskningsrapport av Patrik Grahn mfl SLU-Alnarp)

Under våren 1997 tog diskussionen fart om det inte var dags att förändra utemiljön på skolan nu när både förskola och fritids skulle inrymmas i den nybyggda byggnaden.

En enkät skickades ut till föräldrar för att höra om intresse fanns för att hjälpa till. Det visade sig att många kunde tänka sig detta. Därefter bildades en skolvårdsgrupp med representanter från föräldrar och skolan. Eleverna fick även de komma med idéer hur dom önskade att deras skolgård skulle förbättras. Skolvårdsgruppen jobbade intensivt i augusti månad ifjol med förberedelsearbete. Asfalt fraktades bort och jord och sand kom på plats tack vare grävare K-E Johansson, Sven Engman, P-O Olsson och Ledins Grus.

Den 14 sept var det så dags för den första arbetsdagen. Det kom ca 50 föräldrar, ca 70 barn och några av skolans personal. Det var en härlig dag i strilande regn då det skedde stora saker på skolgården. När dagen var över hängde barn i klätteställningen, gungade och lekte i sandlådan. Det var en fröjd att se!

Efter denna dag träffades ca 30 föräldrar och barn en lördag fm och målade förråd och gjorde en del markarbete innan det var dags för skolvårdsgruppen att gå i intervju.

I början av mars vaknade vi till igen och började fundera på vad vi kunde göra mer för att få det att grönska på skolgården. Tack vare höstens lökplantering började påskliljor och tulpaner tidigt att lysa upp i grässlänterna.

Trots att skolan och skolvårdsgruppen vid två tillfällen ansökt om bidrag hos Arvika Kommun till att förbättra skolvårdsmiljön har man tyvärr inte fått några pengar till detta.

Det blev därför ett välbehövt tillskott i den tomma kassan när vi fick ett bidrag ut Konsum Värmlands Miljöfond. Av en del av dessa pengar köptes det in komposter, planteringsjord, blommor och fröer mm. De yngre klasserna och fritidsbarnen sådde och planterade både inne och ute

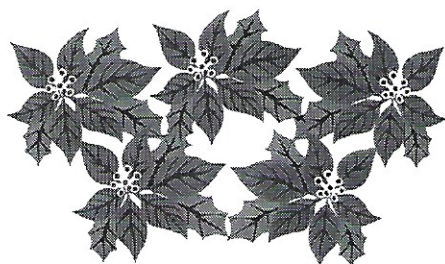

Den 23 maj anordnades en ny skolgårdsdag. Denna dag lades stor vikt ner vid att få ordning grönytor och plantera träd, vinbärsbuskar mm. Efter en blöt och lerig vinter skulle det äntligen komma frön i backen som skulle binda fukten. Även denna dag kom det många föräldrar och barn trots att det var mitt i vårbruket.

Sommaren börjar nu lida mot sitt slut och vädret har varit helt fantastiskt för nysådda gräsmattor och rabatter! Det blommar för fullt i rabatter och gräsmattan har fått rejäl fart.

Till hösten kommer det att bli en ny skolgårdsdag där föräldrar, barn och skolpersonal på hela Järvskolan träffas och har några trevliga timmar tillsammans. På detta sätt kan vi visa våra barn att vi bryr oss och att vi tillsammans vill hjälpas åt att skapa en levande skolgårdsmiljö i vilken barnen tillbringar många timmar.

*Järvskolans skolgårdsgrupp
gm Maria Steinbüchel*

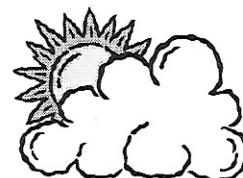
ledins
GRUS AB
0570-32044 GUNNARSKOG

DÄCKFYND
**Allt i däck.
Billiga bromsdetaljer.**
Vard. 8⁰⁰-17⁰⁰
tel 0570-311 01

Lösning till Sommarkrysset.

1	T	2	U	3	R	4	I	5	S	6	T	7	G	8	U	9	I	10	D	11	E	12	R
13	A	T	O	M	F	O	R	S	K	A	R	E											
14	L	E	V	A		15	R	A		16	O	G	I	N									
17	T	S		18	M	19	Å		20	F	21	I	N	S	K	O							
22	R	A	23	S		24	T	25	R	I	N	E			26	S	V						
27	A	M	A	28	D	E	U	S			29	R	30	Å	G	E							
31	S	L		32	Ö	R	I	K	33	E			34	H	A	R							
35	T	I	36	D				N		37	K	38	U	L	T	I							
39	S	N	A	40	B	41	B		42	K	A	R	B	O	N								
43	Å	G		44	R	E	45	A	N			46	B	O	R	G							
47	N	A	48	T	U	R	L	A	49	G	A	R	N	A									
50	G	R	Ö	N	G	Ö	L	I	N	G	A	R											

Sommarkryssets vinnare blev:

Karin Forsberg

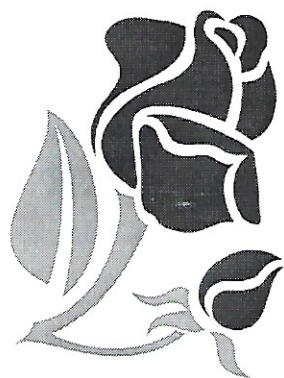
Fredros 2

670 35 GUNNARSKOG

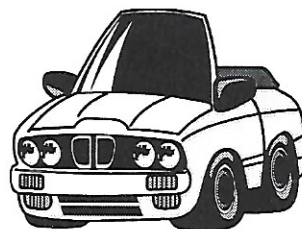
Grattis Karin !

Penninglott kommer på posten.

**Vi utför reparationer på
Bilar och traktorer**

**Bröderna Johanssons
Reparationsverkstad**

Gröttvål, 670 35 Gunnarskog
Tel:0570-320 79

Du kan väl din dialekt?

Vad betyder

1. blötamper

- a) våt och illaluktande b) regnskur c) gungfly
d) våra benkläder

2. bockram

- a) tussilago b) odon c) skvattram d) mjölkört

3. komme åsch

- a) komma undan b) fylla år c) orka börja
d) komma oväntat

4. môn

- a) snål b) långsam c) underlig d) rolig

5. nörve

- a) alldeles intill b) nyriven c) nödsituation
d) torr småved

6. sôve räv

- a) sova ute b) låtsas sova c) sova djupt
d) sova länge

7. sätrer

- a) sittplatser b) sättpotatis c) fåbodfolk d) dilamm

8. svartstare

- a) svartmes b) svarthätta c) ringtras d) koltrast

9. uvernes

- a) utan förvarning b) vårdslöst c) obevisat
d) utan skuld

10. vrante sä

- a) vränga sig b) krångla c) stå på huvudet d) vråla

Facit finns nederst på sidan 21.

TIO SKÄL FÖR SKOGSVÅRDSARBETE

1. REN LUFT.
2. SOLSKEN (ibland).
3. TYSTNAD behöver man också ibland.
4. MOTION, allsidig
5. NÄRHET TILL NATUREN, vackra och mindre vackra naturcenerier, kontakt med levande väsen, djur, träd, blommor mm.
6. Arbete med att ODLA, se hur det VÄXER.
7. MILJÖVÅRD. Den större skogsvolymen förbättrar luften och minskar växthus-effekten. Björkblandning förbättrar marken liksom löv ris och motverkar försurning och växtsjukdomar. Visst sparar vi högstubben med hackspethålen och fågelbona och lågan med mossor och skalbaggar.
8. Att sköta GENERATIONERS ODLING OCH KAPITAL för att lämna till efter värden känns meningsfullt.
9. Lite ARBETSINKOMSTER. Utjämning mellan olika år och utnyttjande av avdrag.
10. Skogsvårdsarbetet innebär ett SPARAN-DE, på kort sikt skattefritt.

John-Erik Janson

uno-x

BENSIN - GASOL - LIVSMEDEL - ON-LINE

GUNNARSKOGS NÄRLIVS AB

Tel 0570-321 19

Vardagar 8.00 - 20.00

Lördagar 9.00 - 19.00

Söndag 10.00 - 19.00

Försäljning av Fiskekort

SALONG GUNNEBO

Dam- och Herrfrisering

Tel: 0570-323 10

VÄLKOMNA

Jag minns...

Det gläder mig att läsa om att S.M.U. och S.M.J. äro fortfarande verksamma hemma i Gunnarskog.

Jag var Juniorledare där en tid, har ett klart minne av när vi hade utflykt till Storholmen i Vasstomten. "Tväruds Juniorförening Vårblomman har utflykt till Stockholm." hade "Nyheta" tryckt i dagens tidning.

Detta tyckte Evert att det var roligt och retades en smula med mig. Men det var som vi alla visste att det var "Tryckfelsprisse" som varit framme.

Emellertid, Raoul var med och han rodde, det var båten full två gånger över till holmen, Jag var inte lite nervös där jag stod på stranden, Raoul gav oss ett brett "Smile", och syntes inte vara orolig – allt gick bra och Vi tackade Gud för det.

Hur programmet var, och vad vi kalaserade på har jag glömt, men Kanske Gottfrid eller Gun-Britt eller Stina eller Maj m. fl. minns det.

Ett annat klart minne är när Erik vid Kvarna och jag cyklade upp till Norra Treskog och höll Söndagskola i ett hem där.

Erik var läraren, så ung han var, Talade med barnen och förhörde dem deras bibelspråk. Vi alla sjöng tillsammans ur Söndagsskolans (S.M.F.) Sångbok, (Jag har den än, och sjunger där ur ibland.)

Efteråt blev vi bjudna på kaffe och till barnen saft, bullar och småkakor som sedvanligt var. Tack för gästvänligheten!

Tillbaka hem gick det fort i utförsbackarna. Kan än se Erik, cyklande med gitarren hängande över axeln. Lyckligt att bromsarna höll, då som vi minns Petterbacken var brant på den tiden.

En gång eller två, åkte jag med Pastor Simonsson i hans motorcykels sidovagn. – Till Aborrsjöns missionshus för söndagskola.

Efteråt, på aftonen då Pastor S. hälsade på Missionsvänner i deras hem där, stannade jag hos Astrid Porter och hennes lilla flicka, Eva-Rose-Marie. Litet anade jag då att Astrid och hennes familj skulle – om några år – hälsa på Raoul och mig i Amerika.

*Hälsningar i mängd
Bertha*

MODE I CENTRUM

**4[®]
YOU**
clothing company

Kostym 1 495:-

Eliassons
VID
TORGET

MELKA • TENSON • FJÄLLRÄVEN • RAPPSON
4-YOU • BOYS of EUROPE • LEVIS • ROSS RIVER

30-års jubileum

Den 9:e Maj(-98) träffades ett glatt gäng på lo-
gen, hembygdsgården i Gunnarskog.
Det var avgångsklassen i Järvenskolan -1968 som
firade att 30 år hade gått.

Den första halvtimmen tittade vi väl lite försiktigt på
varann, men sen var det som förr, fniss, skratt och
historier.

Kramar och vänskap! Ingenting kan ta ifrån oss att
vi kämpat ihop i skolan, det tar vi med oss ut i livet för
alltid.

Birgit Pettersson, Arvika och Carl-Evert Cajdert,
Gunnarskog, våra kära lärare från skolan delade vår
festglädje. Ingemar Axelsson, Arvika, Evert Magnus-
son, Bortan, Per-Olov Åhlander, Årbotten, Elisabeth
Dahlman, Årjäng, Jan Hansson, Sollentuna, Peter
Jonsson, Arvika, Bengt Höglund, Oslo, Kjell Nygren,
Fredros, Sture Engström, Årbotten, Henry Daniels-
son, Charlottenberg, Lars-Göran Andersson,
Bosebyn, Ewa Forsberg, Forshaga, Karin Daniels-
son, Stommen, Mona Wolbe, V. Fernebo, Eddie Lund-
qvist, Allstakan, Marianne Olsson, Åmotfors, Anneli
Christensson, Arvika, Irene Johannesson, Fredros,
Ingegerd Nilsson, Arvika, Lena Östergaard, Gunnar-
skog och jag, Marianne Eriksson, Bortan.

Selen...

En god vän, en äldre dam i stan, var en period
mycket intresserad av naturläkemedel och sär-
kilt då Selen. Hon tjatade ständigt på mig att äta
”det” och dricka ”annat”, vilket jag inte för ett ögon-
blick föll till föga för. Jag går till apoteket när beho-
vet inträder. Därmed basta!

En dag hittade hon en artikel i en tidning av just –
Selen! Selen hade hjälpt kvinnan ifråga på ett mi-
rakulöst sätt.

– Där ser du, sa hon till mig, nu ska både du och
jag äta Selen varenda dag!

Sedan fortsatte hon läsa artikeln till slut och blev
mycket tyst. Det stod nämligen att en kvinna som
haft svårt att bli gravid, blev det vid fyllda 50...

Tack vare Selen! Ridå!

”Marianne i Börtan”

ALLSTAKANS LIVS

ÖPPET ALLA DAGAR.

MÅN - LÖR 10 - 20

SÖN 12 - 20

TEL. 0570 / 770159

VÄLKOMNA!

Limerick

En bagarelärling från Vret
stälde till med en massa förtret.
För han gjorde en kupp
och när polisen dök upp
så tog han sin bunke och smet!

Marianne i Börtan

Generationsmotsättningar vid Östra Abborrsjön

Om personer födda i mitten av 1700-talet tillhörande kategorin "vanligt folk", vet vi vanligtvis inte mycket. Per Jonsson från Russerud, född där 1752, och stamfader för den s.k. "Abborrsjösläkten", utgjorde ett undantag i det avseendet. Det konstaterades i förra numret av Gûnnerske Nytt.. Flera källor fanns att hämta kunskap ur om denne mytomspunne stamfader till en stor och vittförgrenad släkt.

En riktigt givande sådan källa är Anders Olssons artikel i tidskriften "Väst-Värmländsk Hembygd" från 1950-talet. Där får vi veta en hel del om Per Jonssons mångkunnighet och dessutom beskrivs hans karaktärsegenskaper tämligen ingående.

Anders Olsson hänvisar till "släkttraditionerna". Jag medger villigt att jag den här gången tog den i sammanhang vederhäftige A.O.:s uppgifter med en nypa salt. Släkttraditionen är, i många fall, en inte alltför tillförlitlig källa. Så dock icke släkttraditionen vid Östra Abborrsjön. Den kunde man lita på skulle det visa sig.

I Anders Olssons artikel framställs Per Jonsson som en mycket speciell människa. I sin personlighet lär han ha ägt något som vi idag kanske skulle kalla utstrålning, en säregen inneboende förmåga att på omgivningen göra ett starkt och respektingivande intryck. A.O. tar till ett gammalt och för undertecknad fram till dess ett helt okänt ord, för att beskriva denna mystiska mentala kraft Per Jonsson var begåvad med: "Han hade en sådan KUST med sig att ingen vågade göra honom emot." Kust är ett gammalt ord, skriver A.O., "som betecknar en stark viljekraft, en hemlighetsfull makt, som skrämmande kan förnimmas av omgivningen."

Ett exempel på denna respektingivande förmåga ger A.O.: Per Jonsson saknade kol i sin smedja och begav sig till Fredros bruk för att låna. Svaret blev nekande och när Per Jonsson tomhänt gick därifrån lär han ha yttrat: "Det kan nog hända att vaffertongle (månen) kommer att lysa genom kollhuset på Fredros". Så blev det också. Fram på vintern stod kollhusen på Fredros Bruk tomma, för något kol levererades inte av bönderna på trakten.

Det hade Per Jonsson sett till, och ingen vågade bryta den av honom organiserade kolblockaden.

Vissa av de karaktärsegenskaper A.O. tillskriver Per Jonsson, får oss att ana att han nog var en ganska svårhanterlig herre, en person som inte var lätt att ha att göra med. Han skall ha ägt ett hetsigt humör och ett härsklystet obändigt sinnelag", skriver Anders Olsson.

När det gäller Per Jonssons mångkunnighet, låter oss A.O. veta: "Han synes ha varit en händig person, var skrivkunnig och är den förste kände fiolspelaren inom släkten". Därtill var han tydligen en skicklig smed. Allmogemålningens konst hade han lärt sig som hantlangare åt målarmästare Erik Jonaeus vid dennes kyrkomålningens arbeten i Gräsmarks kyrka. En väggmålning Där nere i Abborrsjön vittnar om denna epok i Per Jonssons liv.

Nå, hur vet vi nu att "släkttraditionen" vid Östra Abborrsjön var att lita på? I första hand då personbeskrivningen av stamfadern Per Jonsson. Den var ju så ingående och detaljerad i Anders Olssons version att fog för tvivel fanns. När A.O. skrev sin artikel hade Per Jonsson faktiskt varit död i ca 120 år.

Bekräftelsen på "släkttraditionens" överensstämmelse med verkligheten fann jag i Jösse Härads Tingsrätts s.k. "småprotokoll", vars miksofilmade volymer för åren 1740-1860, jag nagelfarit under den gångna vintern. I dessa protokoll ingår bl.a. förmyndarskapsprotokollen, och det var dessa som gav upplysningar om Per Jonssons person som ganska väl överensstämde med Anders Olssons version.

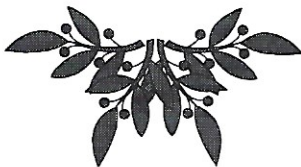
Protokollen från åren 1823-1829 speglar de generationsmotsättningar och stridigheter om arv som tydligen pågick under många år vid Östra Abborrsjön, och som nog inte fick något slut förrän Per Jonsson dog 1832, 80 år gammal. Under ovan nämnda tidsperiod ingavs till Häradsrätten ett flertal skrivelser, och under 9 olika paragrafer behandlades ärendet "gamle mannen Per Jonsson i Östra Abborrsjön".

Frågan vem som bar största skulden till denna långvariga fejd mellan en gammal far och hans barn får nog bli obesvarad. Vi får inse att vi inte har, och aldrig kommer att få, ”alla fakta i målet”. Att Per Jonsson var en myckert egensinnig person, som inte frivilligt, inte ens på gamla dar, lämnade ifrån sig ett uns av bestämmanderätten vid Östra Abborsjön, därom torde inget tvivel råda. Men detta var naturligtvis inte anledningen till det som skedde ”att han på barnens begäran blev satt under förmyndare. En åtgärd som av varje människa måste upplevas som en kränkning, och som med tanke på Per Jonssons styv-sinta läggning, av honom måste ha uppfattats som rena dråpslaget.

Nu var åtgärden i sig inte alls ovanlig vid den här tiden. Protokollen från Häradsrätten vimlar av ansökningar, oftast beviljade, från hustrur som ville ha förmyndare för sina män. Fäder som ville ha förmyndare för sina söner o.s.v... I ett fall i Järperud fick fadern först sonen omyndigförklarad för att ett halvår senare själv bli satt under förmyndare på hustruns begäran. Och oftast blev en granne eller släkting, mot sin vilja, av Häradsrätten förordnad till förmyndare. Uppfinningsrikedomen var stor när det gällde att komma på ett giltigt skäl att slippa undan denna föga eftertraktade syssla. Och den allra minst eftertraktade förmyndare befattningen av alla var den att bli förmyndare för Per Jonsson i Östra Abborsjön.

Tydligt blev Per Jonsson satt under förmyndare ganska snart efter sin hustrus död 1813, och senare med barnens medgivande åter förklarad myndig. Detta framgår av den ansökan barnen, eller 2 söner och 4 mågar, inlämnade till Häradsrätten den 3 dec. 1823, med begäran att deras fader och svärfader ånyo ska sättas under förmyndare. Som skäl åberopas bl.a. faderns ålder, 72 år, och dessutom påstår sig barnen inte ha fått ut sina arv efter modern i full utsträckning, eftersom fadern ”efter sin vilja tilldelat oss både lösöre och den ärfda Egendomen efter behag, samt de hus deraf oss skulle tillhöra, icke ett enda oss tillkommit...”. Dessutom kan man läsa denna passus ”att fadern ”genom onödigt tillämnat gifte grundat att bortskjänka större delen av den bästa lösören...”.

Men det som i förstahand gav Häradsrätten anled-

ning att bevilja barnens ansökan var, att Per Jonsson tydligt söp, eller som saken uttrycktes: ”...och jämlikt även att starka drycker gör honom dagligen willad”.

Den som ingenting ägde, och alltså ingenting hade att förlösa, fick säkerligen supa bäst han ville. Per Jonsson däremot ägde i betydande mängd både fast och lös egendom, men i form av oskiftat dödsbo. Därför såg rätten allvarigare på på hans supande. Skrivelsen är undertecknad av:

”Son Elias Persson på Emtetomta
Mågen Anders Werme vid Fredros (gift med Maria)
Mågen Jon Mattsson i Stora Mängen (gift med Marta)
Son Anders Persson i Lilla Mängen
Mågen Olof Ersson i Treskog (gift med Kjerstin)
Mågen Mäster Petter Hjerpe vid Rexed.(gift med Stina)

Till förmyndare för Per Jonsson, den första borde man kanske tillägga, förordnade Häradsrätten Anders Jonsson på Lybäck. Vad som hände när han, tillsammans med två förrättningsmän, infann sig i Östra Abborsjön får vi veta i nästa nummer av Gûnnerske Nytt om utrymmet medger.

Mats Lidberg

Magnusson
Sten 0570 163 50 **EL**

Vi har elmaterialen och monterar det Ni önskar

**Sten Magnusson
Mobiltn 010-281 09 98**

**Kontor: Parkg. 13, Tel. 163 50
Bostad: Sjövik, Tel. 77 00 61**

Facit: 1.c 2.d 3.c 4.a 5.d 6.b 7.b 8.d 9.a 10.b

BORTANS IK

Den traditionella "Glesbygdsträffen" i bordtennis går som vanligt av stapeln den 26:e december

(seniorer) och 27:e december (ungdomar).

Tävlingen arrangeras av Bortans IK och Bogens GIF i Tväruds gymnas-tiksal.

BIK:s damsektion anordnar barnfest i Tväruds gymnas-tiksal söndagen den 17:e januari kl 15.00. Barn och för-äldrar är välkomna dit.

BIK:s årsfest är den 30:e januari i Charlottenbergs Folkets Hus. Under-hållning av Lotta Delebrant, sen dan-sar vi till Per Roberts orkester.

Gunnarskogs Byggservice

Nybyggnad
Renovering

T Golvslipning
Mattläggning
Plattsättning

Olle Algsten
0570-322 96
010-264 19 09

Putte Ålander
0570-325 85
010-665 83 20

Vårda hembyg(g)den

PRIVAT
TANDLÄKARNA

Tandläkare
Lisa Lempert-Reimerson

*Personlig service
med kvalité och omtanke.*

Torggatan 8, Arvika, tel 162 10
(Barn får kostnadsfri tandvård
- även privat)

ICA
Thybergs
ARBOTTEN TEL. 320 43

VÄLKOMMEN

till

Din lokala "miljöbutik"

ICA Kundkort

ÖPPETTIDER
MÅN - ONS o FRE 9-18
TORS 9-19
LÖR 9-13

Tänkvärt

Oroa dig inte för morgondagen, i övermorgon är den redan över.

Det är med riktiga vänner som med stjärnorna på himlen. De lyser upp i mörkret.

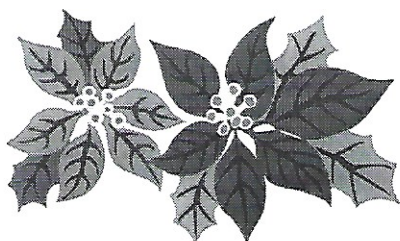
Det är bättre att själv bevara sin hemlighet än att låta någon annan göra det.

Den som för andra bakom ljuset famlar snart själv i mörker.

Det är bättre att slå näven i bordet än att sura i veckor.

Marianne i Börtan

Limerick

En vemodig gumma i Linden
strök sakta en tår ifrån kinden
när hon stod och såg
alla minnen som låg
i en låda och skräpa på vinden.

Marianne i Börtan

Julbordspremiär

4 dec

Vårt läckra julbord är uppdukat

fredag 4 dec. 11 dec. 18 dec. kl 18
lördag 5 dec. kl 15 och 18,
lördag 12 dec. 19 dec. kl 18
söndag 6 dec. 13 dec. kl 12 och 15
söndag 20 dec. kl 14

Stort svenskt Julbord med viltspecialiteter

FÖR BARNEN
Godispåsar och vi visar
videofilm.

Välkommen till

Vårds huset

TVÄLLEN

Vi serverar Julbord för
minst 20 personer
även under veckan.

Ring för best. 0570-77 30 24

från Norge 09546-570-77 30 24 (Boka även inför nyårsafton)

*God Jul och
Gott Nytt År
önskar
Gunnarskogs Bygdelag*

